

21. B Rozpočtové a príspevkové organizácie

RO a PO - sú organizácie, kt. nie sú trhovými subjektami v pravom zmysle slova, lebo **zabezpečujú rôzne funkcie štátu.**

- Podľa toho, ako sú napojené na štátny rozpočet (ŠR) sa delia na : RO a PO

Rozpočtové organizácie (RO)

- sú organizácie, kt. **odvádzajú všetky svoje príjmy do ŠR a ich výdavky sa v plnej miere kryjú zo ŠR**
- sú ministerstvá a ostatné ústredné orgány, krajské a okresné úrady, štátne školstvo a zdravotníctvo, vedecké a výskumné ústavy
- sú **právnickou osobou štátu, obce, alebo VÚC** (vyššieho územného celku)
- sa podľa toho delia na: a) štátne RO
b) RO zriadené obcou alebo VÚC
- hospodária samostatne podľa schváleného rozpočtu s prostriedkami, kt. im určí ústredný orgán
- zriaďovateľ RO vydá zriaďovaciu listinu v kt. je povinný uviesť základné verejné funkcie, pre ktoré sa RO zriadila pričom tieto činnosti nemôžu mať podnikateľský charakter
- zostavuje svoj rozpočet príjmov a výdavkov, kt. je súčasťou rozpočtu jej zriaďovateľa.
Pri hospodárení s rozpočt. prostriedkami sa riadi záväznými úlohami a záväznými limitmi ŠR, rozpočtu obce alebo VÚC
sústreďuje všetky svoje príjmy na príjmovom účte a výdavky uhrádza z výdavkového účtu, pričom neexistuje prepojenie týchto účtov

Poznáme napr.: RO zriadená MŠSR je EÚ v BA

RO zriadená MFSR je Ústredné daňové riaditeľstvo v BB

Príspevkové organizácie (PO)

- sú **právnické osoby štátu, obce alebo VÚC, v kt. menej ako 50% N je pokrytých tržbami, a kt. sú na rozpočet štátu, obce alebo VÚC napojené príspevkom**
- používajú svoje príjmy na krytie svojich výdavkov. Vlastné príjmy im obyčajne nestačia, preto **sú odkázané na príspevky zo štátneho rozpočtu**
- **svoje potreby financujú v prvom rade z vlastných zdrojov až potom z príspevku, pri získavaní príjmov sa nemôžu správať komerčne**
- napr. kultúrne inštitúcie, stredné odborné učilištia a pod.

Poznáme napr.: PO zriadenú MŠSR → SNP- slovenské pedagogické nakladateľstvo

PO zriadenú MKSR → SND v Bratislave

Pravidlá financovania a hospodárenia RO

Metóda financovania pri kt. sa všetky príjmy organizácie odrátajú do ŠR a všetky výdavky sa kryjú z tohto rozpočtu sa nazýva **Brutto-metóda financovania**

Ako hlavné princípy financovania RO sa vo všeobecnosti uvádzajú:

- **plánovitosť**- základom hospodárenia RO sú vopred zostavené a schválené rozpočty, a to rozpočet výdavkov a rozpočet príjmov
- **nenávratnosť**- RO nemajú stanovenú povinnosť vrátiť použité prostriedky zriaďovateľovi, a tým sú zbavené starostí s obstarávaním finančných prostriedkov (môžu sa venovať tým úlohám, na kt. boli zriadené)
- **limitovanosť**- pre RO je určená horná hranica prostriedkov po kt. možno čerpať prostriedky z príslušného rozpočtu, tzv. limity, a to limit kapitálových výdavkov a limit nekapitálových bežných výdavkov. Na druhej strane je určená úloha dosahovať minimálne schválenú výšku rozpočtových príjmov
- **účelovosť**- rozpočt. prostriedky sa môžu použiť len na účelné účely
- **časovosť**- presadzuje sa princíp použitia prostriedkov v roku poskytnutia
- **hospodárnosť, efektívnosť, úspornosť použitia verejných prostriedkov**

21. B Rozpočtové a príspevkové organizácie

- **hospodárnosťou** sa rozumie minimalizovanie N pri zachovaní primeranej úrovne kvality
- **efektívnosťou** sa rozumie maximalizovanie výsledkov činnosti
- **účinnosťou** sa chápe vzťah medzi plánovaným výsledkom činnosti a skutočným výsledkom činnosti, vynaloženie prostriedkov účinne
- **tvrdé rozpočtové obmedzenie**- má sa zabrániť zvyšovaniu stavu záväzkov, a tým nezaťažiť rozpočet nasledujúceho roka

**RO nemôže prijímať ani poskytovať úvery, ani vstupovať do úverových vzťahov ako ručiteľ.
DHM a DNM používaný v RO na hl. činnosť sa neodpisuje.
RO nie je platiteľom DPH.**

RÚO pre RO a PO

ÚT 0- Dlhodobý majetok

ÚT 1- Zásoby

ÚT 2- Vzťahy z rozpočtového hospodárenia, rozpočtové účty a ostatné fin. účty

ÚT 3- Zúčtovacie vzťahy

ÚT 4- N rozpočtových organizácií

ÚT 5- N RO vynaložené na podnikateľskú činnosť a N PO

ÚT 6- V z podnik. činnosti RO a z činnosti PO

ÚT 7- Vnútroorganizačné účtovníctvo

ÚT 8- Vnútroorganizačné účtovníctvo

ÚT 9-Fondy ÚJ výsledok hospodárenia, dlhodobé záväzky, úvery a pôžičky, rezervný, uzávierkové a podsúvahové účty.

RO a PO na účtovanie účtovných prípadov súvisiacich s ich činnosťou používajú samostatnú účtovnú osnovu.

Obsah ÚT 0-1, RÚO pre RO a PO je zhodný s obsahom týchto ÚT v RÚO pre podnikateľov.

Obsah ÚT 2, 3, 4, 7, 8, 9 RÚO pre RO a PO sa čiastočne alebo zásadne líši od obsahu týchto ÚT a RÚO pre podnikateľov

Obsah ÚT 5, 6 RÚO pre RO a PO sa zhoduje s obsahom týchto ÚT v RÚO pre podnikateľov v tých položkách N a V, kt. sa vyskytujú v podnik. činnosti RO a PO.

233- Výdavkový rozpočtový účet kapitál. výdavkov

234- Výdavkový rozpočtový účet

233+234 → sú rozpočtové výdavkové účty prostredníctvom kt. RO priebežne čerpá prostriedky zo ŠR
→ v priebehu roka poskytujú informácie o výške odčerpaných prostriedkov z príslušného rozpočt. výdavkového účtu.

(rozpočet výdavkov sa člení na kapitálové a bežné)

235- Príjmový rozpočt. účet – účtujú sa tu prijaté rozpočtové i náhodné príjmy od FO či PO

901- Fond dlhodobého majetku- je zdrojom krytia DHM a DNM, kt. rozpočt. organizácia vlastní

Keďže v účt. platí bilančný princíp zostatok na účte 901 musí byť zhodný so súčtom zostatkov ÚT 0.

902- Fond obežného majetku- je zdrojom krytia obežného majetku

964- Saldo výdavkov a nákladov rozpočt. hospodárenia- zisťuje sa tu rozdiel medzi stanoveným limitom rozpočt. výdavkov a skutočnými nákladmi RO

965- Saldo príjmov a výnosov rozpočt. hospodárenia- zisťuje sa tu rozdiel medzi stanovenou výškou rozpočt. príjmov a skutočnými rozpočt. príjmami.